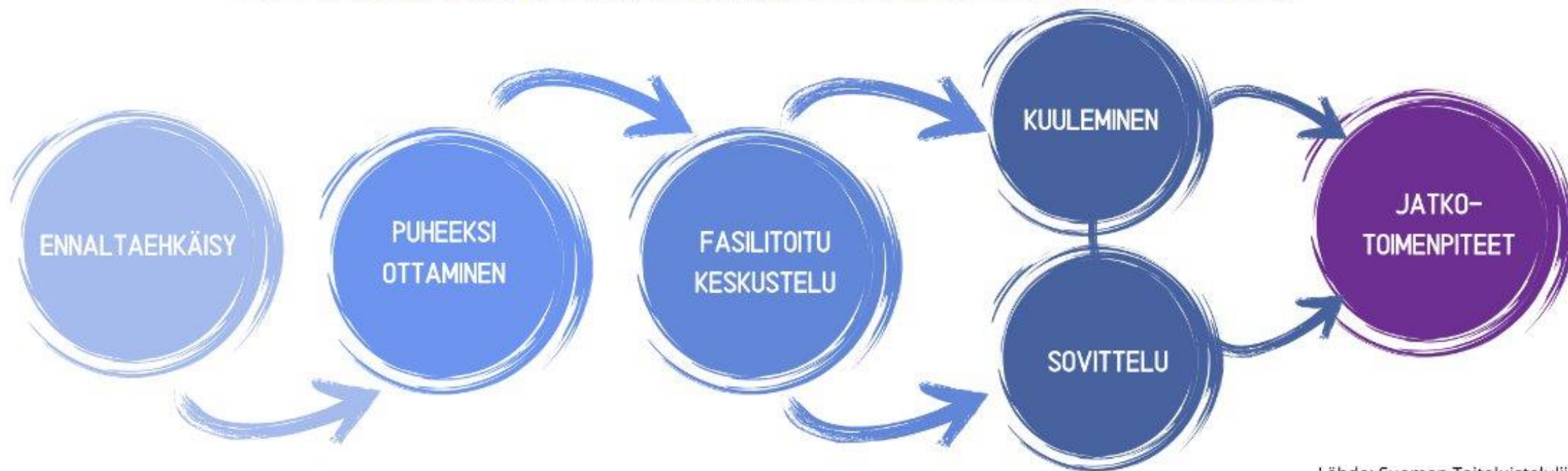

Epäasialliseen käytökseen puuttumisen malli

Oulun Luistelukerho ry
2025

EPÄASIALLISEEN KÄYTÖKSEEN PUUTTUMISEN MALLI

Lähde: Suomen Taitoluisteliitto

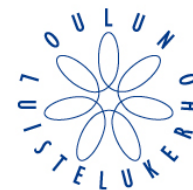
Seuran vastuullisuusvastaava: Tiia Kokko

Yhteystiedot: vastuullisuusvastaava@oulunluistelukerho.fi

Ennaltaehkäisy

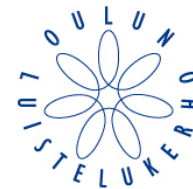
- Seura on määrittänyt yleiset säännöt, jotka koskevat luisteliijoita, vanhempia, työntekijöitä ja vapaaehtoisia.
- Kauden alussa joukkueet ja ryhmät laativat kirjalliset pelisäännöt, joiden sisältöön luistelijat saavat vaikuttaa. Luistelijat sitoutuvat sääntöihin allekirjoittamalla ne. Luodut pelisäännöt tiedotetaan myös vanhemmille. Valmentajan vastuu on huolehtia, ettei joukkueessa/ryhmässä tapahdu kiusaamista harjoitusten aikana tai pukukopissa.
- Kauden alussa pidetään vanhempainilta, jossa käydään vanhempien pelisäännöt, toiminta kyseisessä joukkueessa/ryhmässä, luistelijan polku, eteneminen ryhmästä toiseen, valinnat kilpailevaan kokoonpanoon ja talous maksusääntöjen osalta.
- Jokainen seuran luistelijä ja toimihenkilö hankkii luistelupassin ja tarvittaessa vakuutuksen.
- Tarkistetaan rikosrekisteriote lasten kanssa työskenteleviltä valmentajilta, ohjaajilta ja vapaaehtoisilta.
- Luistelijoiden kehityskeskustelut 1–2 kertaa kaudessa.
- Seuran palautekysely kerran kaudessa. Seuralla on palautekanava.
- Työntekijöiden kehityskeskustelut. Tarvittaessa järjestetään työnohjausta.

Puheeksi ottaminen

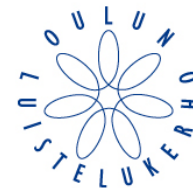
Suurin osa epäasiallisesta käytöksestä saadaan ratkaistua ottamalla asia puheeksi heti. Asianomaiset keskustelevat asian läpi ja sopivat tilanteen ja jatkotoimenpiteet.

1. Ilmoita selkeästi, ettet hyväksy epäasiallisesti käyttäytyvän toimintaa ja pyydät sen lopettamista. Esim. "Hei, toimintasi ei tuntunut kivalta." "En tykkää, kun toimit näin."
2. Kertokaa molemmat näkemyksenne tilanteesta, ja pyrkikään löytämään yhteinen ratkaisu.
3. Mikäli et koe pystyväsi ottamaan asiaa suoraan kyseiselle henkilölle puheeksi tai epäilet rikosta, kerro tapahtuneesta valmentajalle, seuran vastuullisuusvastaavalle, ilmoituskanavissa tai muulle turvalliselle aikuiselle.
4. Yritä muistaa tapahtuma-aika ja -paikka, tapahtumien kulku sekä läsnä olleet ihmiset. Kirjaa nämä asiat ylös.
5. Vaikka puuttuisitkin tilanteeseen itse, kerro tapahtumasta myös eteenpäin edellä mainitulle taholle.

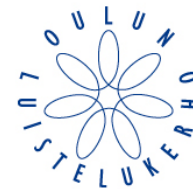
Fasilitoitu keskustelu

- Mikäli tilanne ei ole ratkennut asianosaisten keskustelulla, tulee se saattaa valmentajan, joukkueenjohtajan, ryhmävastaavan, seuran vastuullisuusvastaavalle tai muun turvallisen aikuisen tietoisuuteen.
- Kun saat aikuisena tilanteen tietoosi, vastaanota huoli ja ota se vakavasti. Kirjaa saamasi tiedot muistiin.
 - Arvioi rikos- ja lastensuojeluilmoituksen tarve. Jos olet epävarma, onko kyseessä rikos, kysy aina neuvoa suoraan poliisilta, Rikosuhripäivystyksestä (www.riku.fi) tai Et ole yksinpalvelusta (www.etoileyksin.fi).
- Mikäli tilanteessa ei ole syytä epäillä rikosta, asiaa on syytä lähteä edistämään fasilitoidun keskustelun avulla.
- Joukkueenjohtajan, valmentajan tai muun turvallisen aikuisen johtama keskustelu auttaa usein tilanteen ratkaisemisessa. Käy läpi tilanne asianosaisten kesken, kuule molempia osapuolia, pyri löytämään ratkaisu ja toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi. Sovi seurannasta.

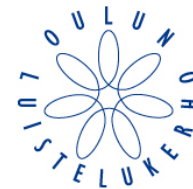
Kuuleminen ja sovittelu

- Mikäli asia ei ole ratkennut puheeksi ottamalla tai keskustelemalla, siirrytään kuulemiseen. Kuulemistilaisuuden järjestää seuran vastuullisuusvastaava, jonka on oltava puolueeton. Jääviystilanteessa vastuuhenkilölle nimetään sijainen.
- Mukaan on mahdollista ottaa myös esimerkiksi joukkueenjohtaja tai ryhmävastaava.
- Kuulemistilanteessa on kaikilla osapuolilla oikeus tulla kuulluksi.
- Kuulemisen yhteydessä voidaan lähteä sovittelemaan tilannetta, jos se on mahdollista. Sovittelun tavoitteena lisätä ymmärrystä toista osapuolta kohtaan ja löytää kaikkien osapuolten vaatimuksia tyydyttävä ratkaisu.
- Kuulemisesta voidaan edetä suoraan jatkotoimenpiteisiin mikäli sovittelu ei ole mahdollista.
- Sovittelu perustuu vapaaehtoisuuteen ja se voidaan keskeyttää missä vaiheessa tilaisuutta vaan. Kaikkien osapuolten on oltava paikalla, jotta sovittelu voidaan pitää.
 - Kun sovittelu pidetään valmentajan ja luistelijan/luistelijan perheen välillä, työsuhteessa oleva valmentaja on velvoitettu osallistumaan.
 - Luistelijoiden välinen sovittelu järjestetään pyynnöstä ja asianosaisten suostumuksella. Vanhempien osallistuminen päätetään tilannekohtaisesti. Sovittelija on yhteydessä vanhempiin tapaamisen jälkeen.

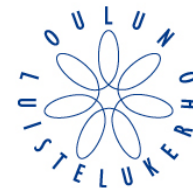
Sovittelun pelissäännöt

- Keskustelut ovat luottamuksellisia: osallistujat tekevät keskenään vaitiolosopimuksen.
- Sovittelusta kirjataan kirjallinen pöytäkirja.
- Sovittelu perustuu vapaaehtoisuuteen ja se voidaan keskeyttää missä vaiheessa tilaisuutta vaan. Kaikkien osapuolten on oltava paikalla, jotta sovittelu voidaan pitää.
 - Kun sovittelu pidetään valmentajan ja luistelijan/luistelijan perheen välillä, työsuhteessa oleva valmentaja on velvoitettu osallistumaan.
 - Luistelijoiden välinen sovittelu järjestetään pyynnöstä ja asianosaisten suostumuksella. Vanhempien osallistuminen päätetään tilannekohtaisesti. Sovittelija on yhteydessä vanhempiin tapaamisen jälkeen.
- Sovittelussa etsitään ratkaisuja, ei syyllisiä, kaikilla osapuolilla on oikeus tulla kuulluksi ja huomioduksi. Kukin osapuoli puhuu omasta näkökulmastaan, omista kokemuksistaan, omista tunteistaan. Kukin puhuu vuorollaan ja voi luottaa siihen, että oma vuoro tulee.
- Sovittelija huolehtii puheenvuorojen tasapuolisuudesta.
- Sovittelija voi tarvittaessa keskeyttää istunnon, mikäli sovittelun pelisääntöjä loukataan.

Sovittelutilaisuuden kulku

- Sovittelija käy läpi sovittelun pelisäännöt ja oman roolinsa osana kokonaisuutta. Sovittelija käy läpi tapahtumat ja seikat, jotka ovat sovittelun alussa tiedossa ja ovat johtaneet tilaisuuden järjestämiseen.
- Asianosaiset pitävät vuorotellen omat puheenvuoronsa, jossa esittävät toiveensa ja vaatimuksensa jatkon suhteen.
- Sovittelija ohjaa ja tukee asianosaisia mahdollisen sopimuksen tekemisessä. Jos sopimusta ei synny, sovitaan väliaikaiset tavoitteet ja uusi tilaisuus.
- Tilaisuudesta luodaan kirjallinen yhteenveto, joka jaetaan asianosaisille ja arkistoidaan.
 - Yhteenveto sisältää asianosaisten näkemykset tilaisuuteen johtaneista tapahtumista, heidän esittämät vaatimukset jatkosta sekä mahdollisen sopimuksen pääkohdat.
 - Jokaiselle asianosaiselle annetaan yhteenvedosta omat kappaleet ja yksi kappale yhteenvedoista arkistoidaan.
- Sovitaan myös seurantatilaisuus sopimuksen toteutumisen arvioimiseksi ja tarvittaessa uuden sopimuksen laatimiseksi.

Jatkotoimenpiteet

Jos sovittelu ei ratkaise ongelmaa tai kyseessä on sääntöjen tai lakien rikkomus, edetään seuraavasti:

1. Rikosepäily tai lastensuojelutapaus: Ota yhteys poliisiin tai lastensuojeluviranomaisiin.
2. Vakavat eettiset rikkomukset: SUEK tutkii ja tarvittaessa vie Urheilun eettiseen kurinpitolautakuntaan (SUEK:n ILMO-kanava).
3. Taitoluisteluliiton eettisen säännösten rikkomukset: Liitto tutkii ja vie tarvittaessa kurinpitolautakuntaan.
4. Työ- ja virkasuhteen rikkomukset: Käsitellään työnantajan (seuran hallitus) toimesta. Tukea valmentajalle SAVAL:sta ja työnantajalle PALTA:sta.
5. Sopimusrikkomukset: Käsitellään sopimuksen osapuolien kesken.
6. Seuran sääntöjen rikkomukset: Käsitellään seuran hallituksen toimesta, tukea liikunnan aluejärjestöiltä.
7. Muut riitatilanteet: Mahdollista sovittaa seuran ulkopuolisen sovittelijan tuella. Liitto tarjoaa tukea yhteistyökumppaneineen. Päätöksiin voi hakea muutosta Urheilun oikeusturvalautakunnasta.

Jatkotoimenpiteet OLK:ssa

1.

- Kirjallinen varoitus mahdollisesta harjoituskiellosta.
- Varoituksen antaa hallitus.

2.

- Määräaikainen harjoituskielto. Joka on kestoltaan vähintään 4 viikkoa.
- Harjoituskiellon asettaa hallitus.

3.

- Jos epäasiallinen käyttäytyminen jatkuu, joukkueesta/ryhmästä erottaminen.
- Erottamisen määrää hallitus.